

ВИСНОВОК

антикорупційної експертизи проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних із здійсненням заходів правового режиму воєнного стану»

Картка проекту

Суб'єкт права законодавчої ініціативи: народні депутати України (Завітневич О.М., Кузьмініх С.В., Безугла М.В. та інші)	Мета проекту Закону – удосконалення правового регулювання окремих аспектів здійснення примусового відчуження майна в умовах правового режиму воєнного стану	Проект Закону (реєстр. № 8312 від 27.12.2022)
---	---	---

Резюме антикорупційної експертизи

За результатами антикорупційної експертизи проекту Закону Національне агентство ідентифікувало корупціогенні фактори, наявність яких обумовлює потребу в його суттєвому доопрацюванні, зокрема:

наділення Міністерства оборони України повноваженнями щодо управління корпоративними правами (акціями, частками) у спосіб, який суперечить вимогам чинного законодавства та містить ризики зловживання під час примусового відчуження відповідного майна;

встановлення засад проведення оцінки майна, що підлягає примусовому відчуженню, у спосіб, який дає змогу затягувати процес такої оцінки.

Опис виявлених корупціогенних факторів

1. Суперечність між різними положеннями одного й того ж нормативно-правового акта або між положеннями різних нормативно-правових актів однакової юридичної сили у вирішенні одного й того ж питання, що допускає різне тлумачення норм

1.1. Положеннями п.п. 1 п. 1 розділу I проекту Закону пропонується доповнити ст. 2 Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України» та визначити, що Міністерство оборони України здійснює управління корпоративними правами (акціями, частками), примусово відчуженими в умовах правового режиму воєнного стану, відповідно до законодавства з питань управління об'єктами державної власності. За пропозицією Міністерства оборони України Кабінет Міністрів України може визначити інший орган управління такими корпоративними правами.

Проте згідно з нормами п. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного

чи надзвичайного стану» під визначенням терміна «примусове відчуження майна» слід розуміти позбавлення власника права власності на індивідуально визначене майно, що перебуває у приватній або комунальній власності та яке переходить у власність держави для використання в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану за умови попереднього або наступного повного відшкодування його вартості.

Згідно з п. 2 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану» вилучення майна – це позбавлення державних підприємств, державних господарських об'єднань права господарського відання або оперативного управління індивідуально визначеним державним майном з метою його передачі для потреб держави в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану.

Відповідно до норм ст. 1 Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України» до військового майна відносяться будинки, споруди, передавальні пристрої, всі види озброєння, бойова та інша техніка, боєприпаси, пально-мастильні матеріали, продовольство, технічне, аеродромне, шкіперське, речове, культурно-просвітницьке, медичне, ветеринарне, побутове, хімічне, інженерне майно, майно зв'язку тощо.

Отже, корпоративні права не можуть належати до категорії військового майна, яке може бути відчуженим та переданим в управління Міністерства оборони України.

Рекомендації НАЗК:

узгодити положення проєкту Закону із нормами Закону України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану».

1.2. Положеннями п.п. 3 п. 2 розділу I проєкту Закону пропонується внести зміни до ст. 8 Закону України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану», згідно з якими, якщо для проведення оцінки майна, що підлягає примусовому відчуженню, необхідний аналіз значного обсягу даних та/або доступ до документів, які не були надані суб'єкту оціночної діяльності, оцінка такого майна проводиться не пізніше ніж у тридцятиденний строк з дня складання акта.

Зазначене не узгоджується з нормами ч. 1 ст. 3 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», відповідно до яких оцінка майна, майнових прав – це процес визначення їх вартості на дату оцінки за процедурою, встановленою нормативно-правовими актами, зазначеними в ст. 9 цього Закону, і є результатом практичної діяльності суб'єкта оціночної діяльності.

Таким чином, запропоновані зміни щодо проведення оцінки майна, яке підлягає примусовому відчуженню, суперечать Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» та загалом є такими, що сприяють можливим маніпуляціям та корупційним ризикам.

Рекомендації НАЗК:

з урахуванням вищенаведених зауважень зміни до ст. 8 Закону України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану» доцільно привести у відповідність до норм ч. 1 ст. 3 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні».

Висновок:

проект Закону містить корупціогенні фактори та потребує доопрацювання.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ